

DEŇ PRACOVNÝCH STÁŽÍ NA TRENČIANSKEJ UNIVERZITE A. DUBČEKA V TRENČÍNE, AKO JEDEN Z NÁSTROJOV PREPOJENIA VZDELÁVANIA S HOSPODÁRSKOU PRAXOU

**Katarína Adámková, Nikola Macharová, Tomáš Hanulík, Miroslav Kapuš,
Silvia Sudorová**

Abstrakt

Príspevok pojednáva o význame realizácie Dňa pracovných stáží na TnUAD, ktorý sa na TnUAD realizuje v rámci projektov financovaných z ESF - „Projekt inovácie kariérneho poradenstva pre stredné školy Trenčianskeho kraja a študentov Trenčianskej univerzity A. Dubčeka v Trenčíne“ a v prípade stáží zameraných na vedu a výskum v rámci projektu „Propagačné, informačné a motivačné aktivity v oblasti vedy, výskumu a vývoja pre študentov SŠ v Trenčianskom samosprávnom kraji a študentov Trenčianskej univerzity A. Dubčeka v Trenčíne“. Deň pracovných stáží organizuje Centrum kariérneho poradenstva na FSEV TnUAD v spolupráci s firmami a zamestnávateľmi z Trenčianskeho regiónu. Je primárne zameraný na prezentáciu pracovných stáží, internship programov a programov zameraných na študentskú vedecko-odbornú pracovnú mobilitu v trenčianskom regióne. Hlavným cieľom je vytvoriť priestor pre vzájomný kontakt medzi zamestnávateľmi, študentmi a pedagogickými pracovníkmi.

Abstract

The paper gives an overview on importance of realization of Jobs' Fair (Den pracovných stáží) organized at the A. Dubcek University of Trencin in Trencin in frame of projects financed by ESF - "Project of innovation for career consulting for secondary schools of Trencin region and for students of A. Dubcek University of Trencin" and "Advertising, informative and motivating activities in the fields of science, research and development for secondary schools' students in Trencin autonomous region and for A. Dubcek University of Trencin". Jobs' Fair is organized by Career Consulting Centre at Faculty of Social and Economic Relations at A. Dubcek University of Trencin in cooperation with companies in Trencin region. It is focused mainly on presentation of job offers, internship programs and mobility programs concerning science and research work. The main goal is to create a place for reciprocal contact between employers, students and pedagogical staff.

Kľúčové slová

Projekt; Európsky sociálny fond; Centrum kariérneho poradenstva; Financovanie.

Key words

Project; European Social Fund; Career Consulting Centre; Funding.

Úvod

Úlohou súčasného postavenia vedy a výskumu je upriamiť pozornosť na mladú generáciu ako na hlavný pilier budúcej prosperity spoločnosti cestou stimulácie záujmu mladých ľudí o vedu, vedeckú kariéru a zlepšenie spoločenského postavenia vedy a výskumu, ako aj vedeckých a výskumných pracovníkov. Výskum a vývoj sa vníma ako jeden z pilierov vedomostnej spoločnosti. Vysoké školy sa v súčasnosti snažia prispôsobiť aktuálnym trendom, ktoré so sebou prinášajú potrebu nielen „vybaviť“ absolventa objemom znalostí, ale

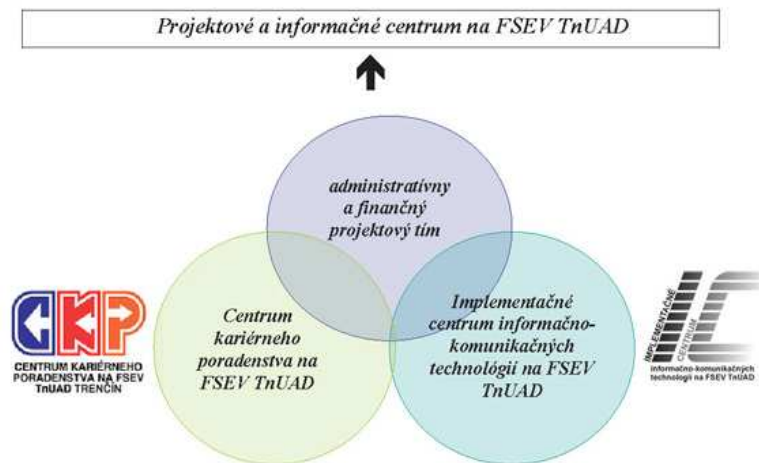
aj rozvinúť jeho schopnosť tvorivo ich využívať a ďalej obohacovať. Tieto vlastnosti sú jednoznačne spojené s vedeckou a tvorivou činnosťou.

Vedecká práca na vysokých školách je preto dôležitou podmienkou kvalitnej pedagogickej činnosti, pretože umožňuje bezprostredne zavádzať nové teoretické poznatky do praxe pomocou vyučovacieho procesu a je nevyhnutné, aby sa vysoké školy prezentovali vysokou úrovňou výsledkov v základnom aj aplikovanom výskume.

Na tieto požiadavky zareagovalo aj CKP na FSEV, ktoré nadpriemerným študentom TnUAD umožňuje absolvovať prax orientovanú na výskum a vývoj už počas štúdia v rámci odborných pracovných stáží.

1. Centrum kariérneho poradenstva na FSEV TnUAD

Centrum kariérneho poradenstva (CKP) na FSEV Trenčianskej univerzity A. Dubčeka (TnUAD) v Trenčíne je súčasťou „Projektového a informačného centra na FSEV TnUAD.“



CKP vzniklo v roku 2005 a od vtedy poskytuje komplexné služby zamerané na podporu vzdelávania a kariérneho poradenstva pre študentov a výchovných poradcov stredných škôl Trenčianskeho samosprávneho kraja, kde funguje ako „servisná organizácia“.

CKP pôsobí aj ako špecializované pracovisko pre študentov všetkých fakúlt TnUAD, v rámci ktorých poskytuje služby špecializovaného kariérneho poradenstva orientované na sprostredkovanie a administráciu pracovných stáží a vedecko výskumných stáží v jednotlivých študijných odboroch.

Zároveň CKP spolupracuje s organizáciami z verejného sektora, ktoré pôsobia v oblasti poradenstva a školstva, a so zamestnávateľmi zo súkromného sektora.

CKP na FSEV TnUAD implementuje projekty v rámci Európskeho sociálneho fondu s rozpočtom presahujúcim 20 mil. Sk.

Všetky aktivity CKP na FSEV sú prezentované v rámci web stránok:

- www.kamposkole.sk
- www.kariera.tnuni.sk
- www.absolventi.tnuni.sk
- www.ckp.tnuni.sk

1.1 Nástroje používané CKP na FSEV so zameraním sa na študentov Trenčianskej univerzity A. Dubčeka v Trenčíne

Pre cieľovú skupinu – študenti a absolventi TnUAD a súkromný a verejný sektor - boli vytvorené dva projekty, ktoré sú v súčasnosti realizované a financované z ESF.

Ide o nasledovné projekty:

1. Projekt inovácie kariérneho poradenstva pre stredné školy Trenčianskeho kraja a študentov Trenčianskej univerzity A. Dubčeka v Trenčíne
2. Propagačné, informačné a motivačné aktivity v oblasti vedy, výskumu a vývoja pre študentov SŠ v Trenčianskom samosprávnom kraji a študentov Trenčianskej univerzity A. Dubčeka v Trenčíne

Súčasťou aktivít projektov sú nasledovné činnosti:

- Umiestňovanie študentov univerzity na pracovné stáže

CKP „organizačne“ zabezpečuje výkon odborných pracovných stáží pre nadpriemerných študentov univerzity, ktorí majú snahu získať pracovné skúsenosti a kontakty už počas štúdia. Cieľom je zapojiť študentov vyšších ročníkov do spolupráce s vybranými organizáciami verejného a súkromného sektora do výrobných, organizačných, výskumných, administratívnych činností v súlade s ich študijným zameraním. Hlavným komunikačným médiom k tejto aktivite je portál www.kariera.tnuni.sk. Študentská pracovná stáž môže mať rôzne formy od krátkodobých po dlhodobé, od bezplatných cez čiastočne platené až po platené stáže. CKP pôsobí ako sprostredkovateľ a medzičlánok medzi študentom a firmou/organizáciou, podieľa sa na spracovaní a schvaľuje „plán stáže“ monitoruje činnosť študenta na stáži a sprostredkováva akceptáciu stáže ako ospravedlnenú neúčast' na pedagogickom procese.

- Realizácia Dní pracovných stáží na TnUAD

CKP pravidelne organizuje na pôde TnUAD akciu „Deň pracovných stáží“. Je to vzájomné stretnutie firiem a organizácií, ponúkajúcich pracovné stáže a iné formy spolupráce pre študentov, so študentmi a pedagógmi TnUAD.

- Monitoring pracovného trhu

CKP vykonáva monitoring a analýzu požiadaviek a potrieb pracovného trhu v oblastiach príbuzných študijným odborom na univerzite. Na základe kontaktov s firmami a podnikmi formou osobných návštev, dotazníkov a telefonických interview získava reálne a aktuálne informácie o potrebách praxe. Zistenia prezentuje na univerzite a jednotlivých fakultách s cieľom priblížiť vzdelávanie potrebám praxe.

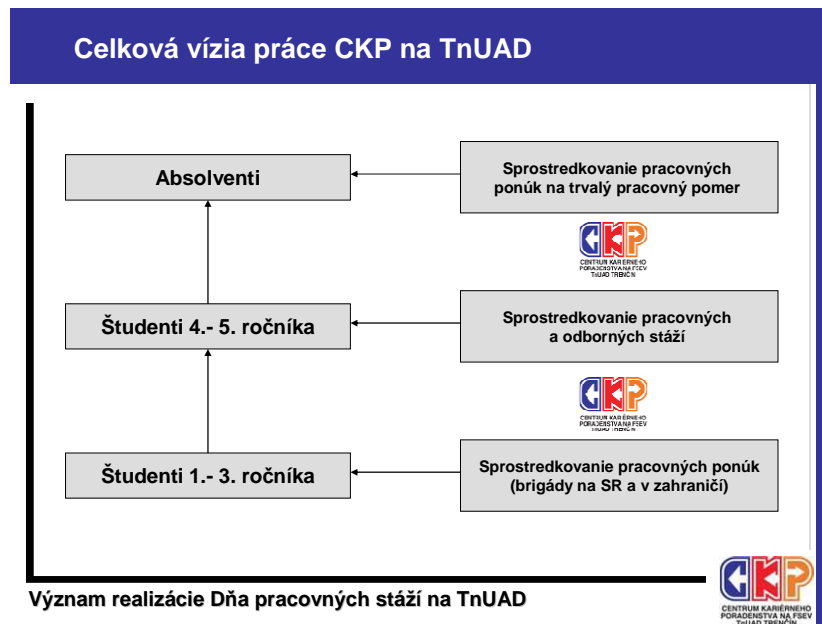
- Prevádzka portálu pre absolventov TnUAD - Alumni portál

CKP organizačne a technicky zabezpečuje portál www.absolventi.tnuni.sk určený pre všetkých absolventov TnUAD, terajších aj minulých rokov. Tento internetový portál je hlavným komunikačným rozhraním medzi absolventmi a univerzitou a zároveň medzi absolventmi navzájom. Prostredníctvom uvedeného portálu CKP sprostredkováva absolventov aj pracovné ponuky v ich odbore.

- Realizácia projektovej stáže v CKP pre študentov TnUAD

V rámci projektových aktivít CKP realizuje stáž pre študentov zameranú na získanie zručností a know-how pri tvorbe, realizácii a riadení projektových aktivít. Pre ďalšie pôsobenie CKP v projektovej oblasti je nevyhnutné pripravovať si ďalších spolupracovníkov z radov študentov TnUAD. Dať im možnosť seberealizácie a viac prepojiť vzdelávanie v projektovej činnosti s realitou.

1.2 Celková vízia práce CKP na TnUAD



Rozdelenie cieľovej skupiny **študenti**:

Študenti 1.-3. ročníka

- túto cieľovú skupinu v prvom rade CKP oboznamuje s celkovou víziou práce Centra kariérneho poradenstva na TnUAD
- sprostredkúva pre nich pracovné ponuky (brigády na SVK a v zahraničí), ktoré nie sú náročné na odbornosť, pretože ešte nenadobudli z dôvodu krátkosti štúdia potrebné odborné znalosti
- motivačnými nástrojmi ich povzbudzuje k neustálemu kontaktu s CKP prostredníctvom portálu **kariera.tnuni.sk**

Študenti 4.-5. ročníka

- študenti 4.-5. ročníka majú už nadobudnuté odborné vedomosti a sú plnohodnotne použiteľní pre potreby praxe vo forme pracovných a odborných stáží, kde dokážu splniť požadované pracovné úlohy vo firmách
- pracovníci CKP im poskytujú poradenstvo v pracovno-právnej oblasti

Absolventi

- tejto cieľovej skupine CKP ponúka plnohodnotné pracovno-právne poradenstvo
- sprostredkúva aktuálne pracovné ponuky

- prostredníctvom portálu **absolventi.tnuni.sk** im poskytuje komunikačný a informačný priestor medzi jednotlivými zaregistrovanými absolventmi

2. Dni pracovných stáží

Centrum kariérneho poradenstva na FSEV realizuje dva druhy Dní pracovných stáží (DPS). V prvom rade sú to pracovné stáže pre študentov TnUAD všetkých študijných odborov a v druhom rade ide o špecializované stáže zamerané na výskum a vývoj.

Podstata organizovania DPS spočíva v prezentovaní firiem a predstavení ponúk voľných pracovných stáží študentom TnUAD.

DPS vytvára priestor pre stretnutie a výmenu informácií medzi zástupcami firiem a zúčastnenými študentmi, potenciálnymi stážistami a zamestnancami. Základnou prezentačnou formou podnikov sú výstavné stánky, pri ktorých prebiehajú stretnutia zástupcov firiem so študentmi.

Počas trvania DPS majú študenti a absolventi možnosť navštevovať firemné stánky a konzultovať s predstaviteľmi firiem konkrétne problémy týkajúce sa možného umiestnenia sa v pracovnom procese, možnosti získania odbornej pracovnej stáže, absolventskej praxe alebo spolupráce na vypracovaní diplomových prác a pod.

2.1 Dni pracovných stáží realizované na TnUAD

CKP na FSEV TnUAD zorganizovalo 2 podujatia Dní pracovných stáží. Prvé podujatie sa uskutočnilo dňa 24. októbra 2006 a druhé 17. apríla 2007.

Informácie o počte zúčastnených študentov podáva tabuľka č.1.

Tabuľka č.1: Počet zúčastnených študentov

Fakulta	Počet študentov 2 podujatie - 17.04.2007	Počet študentov 1 podujatie - 24.10.2006
FSEV Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov	185	499
FM Fakulta mechatroniky	141	48
FŠT Fakulta špeciálnej techniky	30	19
FPT Fakulta priemyselných technológií	9	0
ÚPHV Ústav prírodných a humanitných vied	1	7
SPOLU	366	573

Na prvom podujatí sa zúčastnilo o 207 študentov viac ako na druhom podujatí. Toto bolo spôsobené najmä umiestnením konania podujatia DPS. Prvé podujatie sa uskutočnilo v priestoroch FSEV, ale stretlo sa s negatívnou odozvou firiem, ktoré ponúkali stáže v prevažnej miere orientované najmä na študentov technických študijných odborov.

Z tohto dôvodu sa nasledovné podujatie uskutočnilo v priestoroch FM. Toto podujatie sa stretlo s priaznivou odozvou firiem. Vzhľadom k umiestneniu FM v Záblatí, bola pre študentov FŠT a FSEV zabezpečená autobusová kyvadlová doprava.

Tabuľka č.2: Počet zúčastnených firiem

Počet firiem 2 podujatie - 17.04.2007	Počet firiem 1 podujatie - 24.10.2006
24	21

Význam realizácie DPS

V nasledujúcej tabuľke (č.3) sú uvedené počty študentov na jednotlivých fakultách TnUAD v akademickom roku 2006/2007. Ako môžeme vidieť v roku 2006 sa DPS zúčastnilo 21% študentov TnUAD, čo je o 8% viac ako v roku 2007.

Počas konania podujatia bol študentom TnUAD poskytnutý dotazník, v ktorom sa hodnotil prínos z realizácie DPS. Cieľom prieskumu spokojnosti zúčastnených študentov bolo zistiť dôvod účasti na Dni pracovných stáží ako i spokojnosť s prezentáciami jednotlivých firiem a inštitúcií. Ďalším z cieľov prieskumu bolo zistiť spôsob, akým sa študenti o akcii dozvedeli a tiež, či majú záujem absolvovať stáž. Z 573 zúčastnených študentov dotazník vyplnilo 367 študentov.

Z výstupov zistených dotazníkom sa dá konštatovať, že takmer 90% opýtaných študentov bolo s DPS spokojných. Až 45% opýtaných uviedlo dôvod účasti na DPS to, že si hľadajú budúce zamestnanie. Ďalších viac ako 30% si hľadalo stáž.¹

Tabuľka č.3: Účasť študentov vybraných fakúlt TnUAD na DPS

Fakulta	Počet študentov Celkom	Počet študentov DPS 2007	Počet študentov DPS 2006
FSEV	1 529	185	499
FM	771	141	48
FŠT	382	30	19
SPOLU	2682	356	566
Percentá (%)	100%	13%	21%

Význam realizácie DPS pre zúčastnené firmy

Cieľom prieskumu spokojnosti zúčastnených firiem a inštitúcií bolo zistiť spokojnosť s prípravou a priebehom podujatia a záujem o účasť na tejto akcii v budúcnosti. Prieskum sa uskutočnil dotazníkovou formou v deň akcie. Z výsledkov prieskumu sú pre potreby tohto príspevku dôležité najmä otázky, ktoré súvisia s množstvom poskytnutých stáží a záujem študentov pracovať v konkrétnej firme. Výsledky za rok 2007 sú uvedené v nasledujúcom grafe.

¹ Podrobné výsledky prieskumu sa nachádzajú v záverečnej správe z DPS, ktorá je umiestnená na <http://www.kariera.tnuni.sk/DPS-Den-pracovnych-stazi.85.0.html>.

Aký význam má pre firmy účasť na DPS?

Firma	Počet
TRW	50
Pellenc	8
Dupres Consulting	20
BOST	35
KONŠTRUKTA - Industry	23
LEONI Autokabel Slovakia	5
LEONI Cable Slovakia	10
LEONI Slovakia	12
KUKA Enco	3
ČUHA AND PARTNERS	3
PREMAGAS	6
TATRA	25
Grafton	15
PSA Peugeot	50
Power-One	30
TRENS	10
TASK	50
SAE AUTOMATION	4
Universal Consulting	80
Magna Slovteca	15

Koľko študentov (odhad) prejavilo záujem o pracovnú ponuku vo Vašej spoločnosti?

Výstup z dotazníka		
Firma	Študent	
20	454	23

Význam realizácie Dňa pracovných stáží na TnUAD



V roku 2007 poskytovalo 2 až 5 stáží viac ako 50% zúčastnených firiem. 19 % firiem ponúklo len 1 pracovnú stáž.

Podľa výsledkov dotazníkového prieskumu 41% firiem v akademickom roku 2007/2008 ponúklo 3-5 pracovných príležitostí pre študentov. Iba 1 firma neponúkla žiadnu pracovnú príležitosť a viac ako 10 pracovných príležitostí ponúklo 18% firiem (z toho recruitment agentúry ponúkajú príležitosti v počte 200 až 1000). Ponuka pracovných príležitostí pre absolventov bola rôznorodá. Opäť najviac pracovných príležitostí ponúkali recruitment agentúry, ale zastúpenie tu mala i firma ON Semiconductor z Piešťan, ktorá v akademickom roku 2007/2008 ponúkla až 70 pracovných príležitostí.

Záujem študentov o prácu v daných firmách bol rôznorodý. Najviac študentov prejavilo záujem pracovať v recruitment agentúrach (TASK, Universal Consulting) a PSA Peugeot, TRW Steering. Na každom stánku sa v priemere zastavilo 23 študentov, ktorí reálne prejavili záujem o pracovnú príležitosť v danej firme.

Záver

Z praxe, ktorú priniesla implementácia projektových aktivít môžeme konštatovať, že v súčasnosti dochádza k zosilneniu prepojenia systému vzdelávania a základného výskumu s hospodárskou praxou.

Firmy majú záujem o študentov už v priebehu štúdia, pretože si tak môžu vychovať nových a spoľahlivých budúcich pracovníkov. Títo študenti sa skôr prispôbia pracovnému prostrediu, podmienkam a nárokom na danú pozíciu. Študenti sú schopní využiť svoju kreativnosť, osobný potenciál a vedomosti na splnenie požadovaných úloh a stanovených cieľov, majú záujem neustále sa vzdelávať a zdokonaľovať v obore. Pre firmu význam spolupráce s univerzitou má multiplikačný efekt, ktorý sa odzrkadľuje najmä v znížení výdavkov pri hľadaní a skúšaní nových pracovníkov, vo vyššej „pridanej hodnote“ v oblasti ľudských zdrojov a zminimalizovaní rizika prijatia nevhodného pracovníka.

Takmer polovica slovenských vysokoškolákov nie je presvedčená o tom, že vedomosti získané v škole sú využiteľné aj v praxi. Vyplýva to z prieskumu, ktorý uskutočnila Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA) v spolupráci so spoločnosťou GFK Slovakia.

Študenti, ktorí už počas štúdia uvažujú nad ďalším uplatnením sa v praxi, využívajú na odstránenie tohto hendikepu stáže. Stále však existujú bariéry. Aj počas činnosti CKP na FSEV sa nám potvrdilo, že niektoré ponúkané stáže zostali neobsadené. Študenti nedoceňujú význam stáží, a občas aj firmy považujú prácu so stážistom za zbytočnú záťaž.

Pre študenta pracovná stáž prináša najmä rozvoj praktických odborných zručností a znalostí, oboznámenie sa s fungovaním procesov v reálnych firmách, čo to znamená firemná kultúra, nadobudnú skúseností s prácou v projektových tímoch, môžu včas nasmerovať svoju odbornú kariéru, získať finančné ohodnotenie a po úspešnom absolvovaní stážijného plánu možnosť uplatniť sa v hlavnom pracovnom pomere.

Kontakty:

Ing. Katarína Adámková, Mgr. Nikola Macharová, Ing. Tomáš Hanulík, Miroslav Kapuš, Bc. Silvia Sudorová

Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne